

SELSKABETS ÅRSBERETNING 2019

Selskabet for Arkitekturhistorie har i 2019 gennemført i alt seks arrangementer.

To eftermiddagsture, en heldagsommerudflugt, en velbesøgt generalforsamling og to gode og lærerige foredrag i efteråret.

Architectura nr. 41 udkom sensommeren 2019 og blev fejret med en reception for forfattere og øvrige involverede på arkitekt og styrelsesmedlem Kent Petersens tegnestue i Hellerup.

Med *Architectura* nr. 41 var vi atter tilbage i den mere vante gænge, i og med at Årets *Architectura* bestod af række enkeltstående artikler som spændte vidt. Fra Montagebyggeri og bedre boliger i Hyrdevangen i København over Japanske gyldenlædertapeter i Brønnums Hus på Kongens Nytorv til beretningen om Hønsehuset på Ryegaards forfald og genopstående. En artikel beskriver hvordan Skovshoved Kirke både er sømærke og kirke for fiskerne, mens Arkitekten Knud Munk fik en skriftlig opfølgning på det foredrag som blev præsenteret på generalforsamlingen i 2019.

Styrelsen valgte med udgangspunkt i Selskabets sunde økonomi selv at finansiere størsteparten af udgivelsen af Architectura 41, og takker Dreyers Fond for at bidrage til udgivelsen.

Selskabet for Arkitekturhistorie har i 2019 afholdt følgende arrangementer:

Tirsdag d. 2.april. Besøg på Kunstakademiets Arkitektskole

Det har længe været Styrelsens ønske at få et tættere forhold til Kunstakademiets Arkitektskole. Indsatsen er et led i Styrelsens strategi for at synliggøre og tiltrække nye medlemmer.

I samarbejde med Kunstakademiets Arkitektskole, Institut For Bygningskunst og Kultur, afholdt Selskabet for Arkitekturhistorie en eftermiddag fyldt med en række gode indslag, fra både studerende og ansatte på Akademiet, samt præsentation af Selskabet for Arkitekturhistorie og vores arbejde.

Selskabet præsenterede bl.a. det seneste nummer af *Architectura*, og en række af forfatterne fik lejlighed til at præsentere og fokusere deres artikler.

Jannie Rosenberg Bendsen, som i samarbejde med prof. Mogens Morgen har udgivet den fornemme og roste bog om bygningsfredningslovens 100 års fødselsdag, holdt oplæg om arbejdet med bogen og den danske indsats for at bevare vores fælles bebyggede kulturarv.

Arkitekt og lektor Nicholai Bo Andersen introducerede Selskabets medlemmer til Instituttet, fortalte om arbejdsmetoder, studieindhold og om fremtiden for Institutrets studerende.

De studerende havde lavet en klassisk ophængning og fortalte levende og engageret om deres igangværende arbejder med bornholmsk arkitektur.

Arrangementet sluttede med en rundvisning i Dorthe Mandrups ikoniske transformation af Vandflyverhangaren. Hangaren er tegnet i 1921 af Christian Orlach, og transformeret i 2001.

Ca. 60 medlemmer deltog i den interessante og lettere nostalgiske tur for de mange arkitekter..

Mandag den 6. maj. Generalforsamling i Bygningskulturens Hus

Cand. jur. Flemming Frydendal gennemførte en både kyndigt og myndigt ledet aften. Efter at have konstateret at generalforsamlingen var lovligt og rettidigt indkaldt overlod han ordet til

Styrelsens formand, som aflagde beretning for året 2018. Selskabets kasserer forelagde foreningens regnskab. Så vel årsberetning, som regnskab blev godkendt af medlemmerne. Det årlige kontingent forblev uændret.

Den ekstra suppleant som Styrelsen var udvidet med ved generalforsamlingen 2018, for at lette Styrelsens arbejdspress, blev nedlagt, idet mag.art. Jeppe Priess har fundet nye udfordringer i sit arbejdsliv, og valgt at flytte til Fyn.

Selskabets revisorer blev genvalgt.

Der var ikke indkommet forslag til behandling, og der var ingen forslag under eventuelt.

Efter generalforsamlingen fortalte arkitekt Jørgen Kreiner-Møller om sit mangeårige samarbejde med arkitekten Knud Munk. Et samarbejde som var præget af stor respekt for en kompromisløs ener i dansk arkitektur. Jørgen Kreiner-Møller forstod at anskueliggøre, hvor vanskeligt det er at få arkitekturen til at fremstå enkel, afklaret og smuk, i både plan, snit og opstalt.

Knud Munk var et søgende og stærkt reserveret menneske som udover bygherrer og bygningsreglementer også havde sine dæmoner at slås med.

Jørgen Kreiner-Møller forstod i høj grad at formidle de små tegnestuers enestående betydning for udviklingen af arkitekturen.

Ca. 70 medlemmer deltog i generalforsamlingen, som afsluttedes med et glas vin og en snack.

Lørdag den 16. Juni. Sommertur til Nordsjælland

Med inspiration fra bogen *Sommerlandets Arkitektur. Drømmen om det gode liv*, redigeret af vort styrelsesmedlem Nan Dahlkild, gik årets tur ud i det Nordsjællandske sommerlandskab. Nan Dahlkild var primusmotor på kontakten til de mange sommerhusejere, som beredvilligt åbnede deres hjem og inviterede Selskabet indenfor.

Der var afgang fra Østerport station kl. 9.00, og undervejs nordpå gjorde bussen indledningsvis holdt ved "den Gule Cottage" i Klampenborg. Cottagen er et af de sidste rester fra Danmarks første store offentlige friluftlivsprojekt, Cottageparken eller Klampenborg Badeanstalt fra 1845. Turen fortsatte nordpå til Rytterhuset, Nordre Strandvej ved Ålsgårde, tegnet og opført af Martin Nyrop i 1889, med maleren Frants Henningsen som byggherre.

Huset er typisk for de første farverige sommervillaer i nordisk stil med lækroge og udskæringer i træværket. Til huset hører Henningsens atelier og et bade- og bådhus i samme gule og røde farver.

Selskabet drog videre til Hornbæk og gik en smuk tur langs Andreas Clemmensens Amalfi Bugt med hvide italiensk inspirerede huse bygget i klitterne ned mod havet. Igen et besøg i et stykke danmarkshistorie. Der er tale om Danmarks første udstykning af sommerhusgrunde fra 1893 med Kystvej, Lyngvej og Skovvej.

Næste besøg var Xylograf Hendriksens sommervilla Arken i Tisvilde fra 1913, som også er tegnet af Martin Nyrop, denne gang med træudsmykninger af Thorvald Bindsbøll. Husets indre er uhyre velbevaret med billeder fra xylografens tid.

Frokosten blev indtaget på det dejlige badehotel Helenekilde.

Efter frokost rejste Selskabet videre til "Lange Travs" i Tibirke Bakker, et område planlagt af Ejnar Dyggve i 1916. Planlægningen tager sit udgangspunkt i stedets naturlige landskab og bebyggelse, hvilket var usædvanligt på den tid.

Selskabet gik tur til Udsigten og besøgte Klammerhøj 10, som er tegnet af Ejnar Dyggve og deltog i Politikens feriehuskonkurrence i 1916.

Sidste punkt på dagens rejse var Knud Rasmussens Hus fra 1917, smukt beliggende på den yderste spids i Hundested, øst for havnen. Man har fornemmelsen af, at Knud Rasmussen drømte om at man herfra kan se til Grønland, vis man strækker sig og gør sig umage. Huset er tegnet af Helge Bojsen-Møller som selv har stået for opførelsen af adskillige byggerier i Grønland.

Turne var populær og Selskabet måtte hurtigt melde udsolgt, men 65 medlemmer deltog i hhv. bus og egen bil i turen.

Mandag d. 16. september. Besøg på Marienlyst Slot

En skøn sensommerdag bragte Selskabets medlemmer til Marienlyst Slot i Helsingør. Besøget var tænkt som en opfølgning på, og afslutning af, fortællingen om sommerlandets arkitektur i Danmark.

Hvor Marienlyst i dag stråler i sin Jardinske rokokodragt lå oprindeligt Frederik d. II's lille jagt- og lystslot Lundehave, hvortil Frederik kunne trække sig tilbage når de statslige og royale forpligtelser tyngede for voldsomt. Oprindeligt bygget på resterne af et Gråbrødrekloster og senere ombygget til et tre-fags slot med søjlebårne arkader. Træk som fortsat ses tydeligt i det nuværende Marienlyst, som i 1759 – 1763 blev bygget om af A.G. Moltke med Nicholas-Henri Jardin som arkitekt.

På Marienlyst mødte vi arkitekten Hannes Stephensen og repræsentanter for foreningen "Marienlyst Slots Venner", der fortalte så inspirerende om Slottet, restaureringen og dets helt særlige samspil med Slotshaven.

Et sjældent kig i en ganske særlig bygning, som er ved at vågne af sin Tornerose-søvn, vækket af engagerede mennesker.

Ca. 55 medlemmer deltog i turen

Mandag d. 7. oktober

fandt den første af Selskabets meget velbesøgte forelæsninger sted. Cand. Arch. og lektor ved Aarhus Arkitektskole Lars Nikolaj Bock fortalte med udgangspunkt i sit eget venskab med og ansættelse hos Inger og Johannes Exner om parrets arbejder og tilgang og ideer til restaureringsarbejder.

Ca. 60 medlemmer deltog i foredraget som afsluttedes med et glas vin og en god snak.

Mandag d. 18. november

stod der "Dubrovnik som model for nyere dansk bybygning" på programmet, og hvordan det hang sammen, blev forelagt af hhv. museumsinspektør, ph.d. Anne Haslund Hansen, seniorforsker ved Nationalmuseet, og arkitekt MAA Knud Haastrup.

Samarbejdet mellem de to bunder i en studierejse foretaget i 1961, hvor arkitekten Ejnar Dyggve fungerede som lærer for den arkitektstuderende Knud Haastrup.

Anne Haslund Hansen berettede om forskningen omkring Ejnar Dyggve og hans engagement i det tidligere Jugoslavien, mens Knud Haastrup fortalte om, hvordan den livslange påvirkning og inspiration fra studieturen til Dubrovnik havde påvirket byplanlægningen i bl.a. Avedøre Stationsby.

Ca. 50 medlemmer deltog i arrangementet, der som sædvanligt afsluttedes med en snack og et glas vin.